

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра технології виробництва продукції птахівництва та свинарства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з освітньої, виховної
та міжнародної діяльності

_____ проф. Т.М. Димань

“ ____ ” _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОНОМІКА У ТВАРИННИЦТВІ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	204 Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський) рівень
ФАКУЛЬТЕТ	Біолого-технологічний

Біла Церква
2019/2020

Робоча програма з навчальної дисципліни «Економіка у тваринництві» для здобувачів вищої освіти біолого-технологічного факультету за спеціальністю 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», бакалаврський рівень вищої освіти / Укладач

В.В. Бількевич – Біла Церква: БНАУ, 2019. –17с.

Розробники: Бількевич В.В., доцент, канд. с.-г. наук., Каркач П.М., доцент, канд. біол. наук, Соболев О.І., д-р с.-г. наук, професор, Фесенко В.Ф. доцент, канд. с.-г. наук, Кузьменко П.І., доцент, канд. с.-г. наук, Машкін Ю.О., доцент, канд. с.-г. ,асистент Опенько Ю.А.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри технології виробництва продукції птахівництва та свинарства

(Протокол № __ від _____ 2019 р.)

Завідувач кафедри технології виробництва продукції птахівництва та свинарства,
доцент

Каркач П. М.

Схвалено науково-методичною комісією біолого-технологічного факультету (Протокол № __ від _____ 2019 р.)

Голова науково-методичної комісії, професор

С. В. Мерзлов

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	4
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Економіка у тваринництві»	5
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	6
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
6.1. Лекції	6
6.2. Практичні заняття	7
6.3. Самостійна робота	10
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	10
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	12
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	13
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	13
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	14
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	15
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	16

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2019–2020 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Економіка у тваринництві» для денної форми навчання виділено всього 150 академічних годин (5 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 70 годин (лекції – 28, практичні заняття – 42), самостійна робота студентів 80– годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5	Галузь знань: 20«Аграрні науки та продовольство»	Обов'язкова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розрахункове		3-й	3-й
Загальна кількість академічних годин –150 год.		<i>Семестр</i>	
		5-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 6	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Лекції</i>	
		28 год.	8
		<i>Практичні</i>	
		42 год.	12
		<i>Самостійна робота</i>	
		80 год.	-
		Вид контролю – іспит	

Метою вивчення дисципліни «Економіка у тваринництві» є формування у студента здатності самостійно мислити, виконувати комплексні економічні розрахунки у галузі тваринництва. Рівень знань з економіки забезпечує студенту набуття навиків з економічної роботи і підготовленість до практичної діяльності в аграрних підприємствах.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язкова навчальна дисципліна «Економіка у тваринництві» базується на знаннях таких дисциплін, як «Економічна теорія» «Вища математика».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни
РН 01	РН.01. Виконувати параметри та здійснювати контроль технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва.
РН 04	РН.04. Слідувати принципам професійного спілкування; співпрацювати в команді.
РН 05	РН 05. Контролювати якість виконуваних робіт.
РН 06	РН.06. Впливати на дотримання вимог, щодо збереження навколишнього середовища.
РН 13	РН.13.Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій з виробництва та переробки продукції тваринництва
РН 15	РН 15.Організовувати та управляти технологічним процесом переробки продукції тваринництва.
РН 16	РН16.Аналізувати господарську діяльність тваринницького підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Економіка у тваринництві»

Змістовий модуль 1. Розвиток сільського господарства в економіці держави, його особливості і стан розвитку

Тема 1.1. Предмет, метод і завдання дисципліни «Економіка у тваринництві».

Тема 1.2. Підприємство, як основна ланка ринкової економіки.

Тема 1.3. Переробні підприємства та принципи їх організації.

Тема 1.4. Виробнича програма підприємства.

Тема 1.5. Трудові ресурси підприємства. Продуктивність праці.

Тема 1.6. Основні фонди (основний капітал). Оборотний капітал.

Тема 1.7. Витрати виробництва і собівартість.

Змістовий модуль 2 Економіка галузей тваринництва.

Тема 2.1. Економіка галузі свинарства в Україні та світі.

Тема 2.2. Економіка галузі вівчарства та козівництва в Україні та світі.

Тема 2.3.Економіка галузі скотарства в Україні та світі.

Тема 2.4.Економіка галузі птахівництва в Україні та світі

Тема 2.5. Облік витрат та виходу продукції тваринництва, собівартість продукції тваринництва.

Тема 2.6. Ефективність діяльності підприємства та оцінка його ринкової позиції

Тема 2.7. Економічна ефективність сільськогосподарського виробництва.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р		л	п	с.р
Змістовний модуль 1. Розвиток сільського господарства в економіці держави, його особливості і стан розвитку								
Тема 1.1	10	4	2	4		2	2	
Тема 1.2	10	4	2	4		2	2	
Тема 1.3	12	4	2	6		2	2	
Тема 1.4	8		2	6		2	2	
Тема 1.5	8		2	6				
Тема 1.6	8		2	6				
Тема 1.7	8		2	6				
Разом за модуль 1	64	12	14	38		8	8	
Змістовний модуль 2 Економіка галузей тваринництва								
Тема 2.1	14	4	4	6			2	
Тема 2.2	14	4	4	6			2	
Тема 2.3	14	4	4	6				
Тема 2.4	14	4	4	6				
Тема 2.5	10		4	6				
Тема 2.6	10		4	6				
Тема 2.7	10		4	6				
Разом за модуль 2	86	16	28	42			4	
Всього годин	150	28	42	80		8	12	

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, с.р – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Змістовний модуль 1. Розвиток сільського господарства в економіці держави, його особливості і стан розвитку	

1.1.Предмет, метод і завдання дисципліни «Економіка у тваринництві» Місце і роль сільського господарства в економіці держави та формуванні ринкового середовища. Стан розвитку сільського господарства в кінці ХХ і на початку ХХІ століття.	4
1.2. Підприємство, як основна ланка ринкової економіки Поняття підприємства, його роль і умови ефективної роботи в ринковій економіці. Складові ланки підприємств та їх взаємодія. Види підприємств та їх об'єднань.	4
1.3.Переробні підприємства та принципи їх організації. Актуальність проблеми економічного зростання переробних підприємств в сучасних умовах. Місце і роль переробних підприємств в економіці України. Форми виробничих об'єднань. Організаційні форми переробних підприємств. Типи комбінатів. Класифікація переробних галузей АПК в найближчій перспективі.	4
Разом за змістовий модуль 1	12
<i>Змістовний модуль 2 Економіка галузей тваринництва</i>	
2.1. Економіка галузі свинарства в Україні та світі Розвиток і розміщення галузі в Україні (останні 10 років). Шляхи підвищення економічної ефективності свинарства	4
2.2. Економіка галузі вівчарства та козівництва в Україні та світі. Розвиток і розміщення галузі в Україні (останні 10 років). Шляхи підвищення економічної ефективності вівчарства.	4
2.3. Економіка галузі скотарства в Україні та світі. Розвиток і розміщення скотарства (останні 10 років) в Україні. Економічна ефективність виробництва молока. Економічна ефективність вирощування і відгодівлі молодняку великої рогатої худоби. Шляхи підвищення економічної ефективності скотарства.	4
2.4. Економіка галузі птахівництва в Україні та світі .Розвиток і розміщення галузі в Україні (останні 10 років). Економічна ефективність птахівництва. Шляхи підвищення економічної ефективності птахівництва	4
Разом за змістовий модуль 2	16
Всього	28

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Розвиток сільського господарства в економіці держави, його особливості і стан розвитку</i>		
1	Предмет, метод та завдання дисципліни «Економіка у тваринництві» Методологія науки. Дисципліна „Економіка у тваринництві" і її взаємозв'язок з іншими дисциплінами.	2
2	Підприємство як суб'єкт господарювання.	2

	Правові основи функціонування підприємств. Складові ланки підприємств і їх взаємодія. Види й інтегральні форми підприємств. Економічні засади функціонування господарських товариств. Акціонерні товариства. Економічні засади функціонування товариства з обмеженою відповідальністю, з додатковою відповідальністю, повного і командитного товариства.	
3	Виробнича програма підприємства. Виробнича програма підприємства. Потужність та середньорічна потужність підприємства; методика їх визначення. Обґрунтування виробничої потужності підприємства. Показники виробничої програми підприємства: незавершене виробництво; готова продукція, товарна продукція, реалізована продукція. Поняття структури продукції. Коефіцієнт товарності. Номенклатура та асортимент продукції. Коефіцієнти асортиментності, номенклатурності, ритмічності виробництва та відвантаження продукції	2
4	. Економічна ефективність використання виробничих фондів, техніки і застосування хімічних засобів у тваринництві. Матеріальні ресурси сільського господарства. Виробничі фонди як складова ресурсного потенціалу. Енергетичні ресурси, показники їх використання. Механізація і автоматизація виробництва, її показники. Ефективність використання машинно-тракторного парку.	2
5	Трудові ресурси підприємства. Продуктивність праці. Забезпеченість аграрних підприємств трудовими ресурсами і визначення потреби у додатковій найманій праці. Сезонність використання робочої сили, її показники і фактори. Система показників продуктивності праці та їх економічний зміст.	2
6	Основні фонди (основний капітал). Поняття основних фондів, їх сутність та характеристика. Класифікація основних фондів. Забезпеченість підприємства основними фондами. Грошова оцінка основних фондів. Знос і амортизація основних фондів. Методи нарахування амортизації. Ефективність використання основних фондів. Оборотний капітал. Економічна суть оборотного капіталу, оборотних фондів і фондів обігу та характеристика їх складових. Економічна суть оборотного капіталу, оборотних фондів і фондів обігу та характеристика їх складових.	2
7	Витрати виробництва і собівартість. Аналіз рівня і структури собівартості продукції тваринництва. Суть собівартості продукції і характеристика її видів. Класифікація витрат. Поділ витрат на постійні і змінні, їх значення для розв'язання економічних проблем. Послідовність і методи визначення собівартості продукції. Шляхи зниження собівартості.	2
Разом за змістовий модуль 1		14 16
<i>Змістовий модуль 2 Економіка галузей тваринництва</i>		
8	Визначення рівня спеціалізації і її ефективності. Методика визначення рівня і економічної ефективності спеціалізації, що склалася в тваринницьких галузях.	4
9	Визначення ефективності сільськогосподарського виробництва. Методика визначення економічної ефективності сільськогосподарського виробництва і галузей тваринництва сільськогосподарських підприємств. Економіка виробництва продукції скотарства. Економічна ефективність виробництва молока. Економічна ефективність вирощування і відгодівлі молодняку великої рогатої худоби. Шляхи підвищення економічної ефективності скотарства.	4
10	Економічна оцінка кормових культур і культурних пасовищ. Методика проведення порівняльної ефективності вирощування кормових культур. Економіка виробництва продукції свинарства Розвиток і розміщення	4

	галузі. Економічна ефективність свинарства. Шляхи підвищення економічної ефективності свинарства.	
11	Облік виробничих запасів, готової продукції, тварин на вирощуванні і відгодівлі. Економіка виробництва продукції вівчарства. Розвиток і розміщення галузі. Економічна ефективність вівчарства. Шляхи підвищення економічної ефективності вівчарства	4
12	Облік витрат та виходу продукції тваринництва, собівартість продукції тваринництва. Економіка виробництва продукції птахівництва. Розвиток і розміщення галузі. Економічна ефективність виробництва продукції птахівництва. Шляхи підвищення економічної ефективності галузі.	4
13	Ефективність діяльності підприємства та оцінка його ринкової позиції Економічний зміст прибутку підприємства. Види прибутку. Суть ефективності як економічної категорії. Види ефективності. Рентабельність виробництва. Графічний та математичний способи визначення точки беззбитковості виробництва.	4
14	Економічна ефективність сільськогосподарського виробництва. Форми та показники розширеного відтворення. Відтворення та розподіл валового продукту Рентабельність виробництва. Шляхи підвищення економічної ефективності сільгоспвиробництва. Економіка бджільництва. Значення і розвиток галузі. Економічна ефективність виробництва продукції. Шляхи підвищення економічної ефективності галузі.	4
Разом за змістовий модуль 2		28
Всього		42

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Розвиток сільського господарства в економіці держави, його особливості і стан розвитку		
1	Сутність понять: трудовий персонал, професія, кваліфікація. Класифікація працівників залежно від умов найму. Забезпеченість підприємства працівниками, визначення потреби у працівниках.	4
2	Сутність руху персоналу на підприємстві та показники руху. Поняття продуктивності праці. Система показників вимірювання продуктивності праці.	4
3	Зарубіжний досвід управління підприємствами харчової промисловості.	6
4	Особливості планування виробничої програми підприємств	6
5	Оцінка ділових якостей керівників і технологів підприємств м'ясної та молочної промисловості.	6
6	Сучасні тенденції залучення і використання підприємствами м'ясної та молочної промисловості фінансових інвестицій.	6
7	Патентування і ліцензування підприємницької діяльності та ресурсів підприємства.	6
Разом за змістовий модуль 1		38
Змістовий модуль 2. Економіка галузей тваринництва		
8	Джерела капітальних вкладень у підприємствах. Формування власного капіталу у підприємствах	6

9	Економічна безпека у системі діяльності підприємств.	6
10	Передові напрями підвищення продуктивності праці в агропромисловому комплексі.	6
11	Економіка виробництва кормів. Кормова база. Структура кормової бази господарства, фактори її формування.	6
12	Збалансованість міжгалузевих і міжгосподарських зв'язків сільськогосподарських та молокопереробних підприємств.	6
13	Економіка м'ясного під комплексу АПК. Значення і розвиток виробництва м'яса в Україні.	6
14	Економіка і соціальне значення збільшення обсягів виробництва продукції в ринкових умовах та створення продовольчих товарів України.	6
Разом за змістовий модуль 2		42
Всього годин		80

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань.

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань

1. Підприємства м'ясної та молочної промисловості: економічні засади функціонування, виробництва та існування.
2. Визначення показників ефективності використання землі конкретних господарств.
3. Визначення розміру земельного паю і орендної плати за землю.
4. Розрахунок забезпеченості та використання трудових ресурсів.
5. Розрахунок продуктивності праці.
6. Визначення фонду оплати праці за категоріями працівників.
7. Визначення показників використання енергетичних ресурсів та рівня механізації виробничих процесів підприємства.
8. Визначення показників товарності сільськогосподарської продукції. Рівень товарності та шляхи його підвищення.
9. Розробка та реалізація стратегії діяльності підприємства. Тенденції і проблеми розвитку підприємств харчової промисловості в сучасних умовах.
10. Реструктуризація підприємств м'ясної та молочної промисловості: досвід, проблеми, ефективність.
11. Структура підприємства та чинники, що на неї впливають
12. Історичний аспект розвитку дисципліни «Економіка у тваринництві»
13. Особливості формування методології науки «Економіка у тваринництві».
14. Дисципліна «Економіка у тваринництві» і її взаємозв'язок з іншими дисциплінами.

15. Структура персоналу підприємств/господарств.
16. Обґрунтування оптимальної чисельності персоналу на підприємствах.
17. Практичне значення основних фондів для здійснення процесу діяльності в підприємстві.
18. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів підприємства.
19. Сучасні тенденції залучення і використання підприємствами харчової промисловості фінансових інвестицій.
20. Основні підходи до економічного обґрунтування інвестиційних проектів підприємств
21. Ефективність виробництва та основні чинники, що на неї впливають в сучасних умовах
22. Інвестиційна привабливість для підприємств України.
23. Розробити бізнес-план товарної ферми з виробництва яловичини за технологією м'ясного скотарства у фермерському господарстві

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом поза аудиторної індивідуальної роботи студента навчально-дослідницького характеру, який використовується у процесі вивчення дисципліни, зокрема, “Економіка у тваринництві”.

Головні завдання ІНДЗ:

- 1) поглиблення та розширення теоретичних знань з певного напрямку підготовки чи окремої дисципліни;
- 2) оволодіння методикою самостійних наукових досліджень з окремої дисципліни;
- 3) розвиток умінь і навичок безперервної фахової освіти;
- 4) формування наукової культури написання тексту з викладом результатів дослідження, засвоєння етичних норм використання джерел інформації та посилань на них;
- 5) оволодіння правилами привселюдного захисту результатів власного наукового дослідження, коректного використання системи доказів у публічній науковій дискусії.

Структура ІНДЗ включає такі компоненти: титульна сторінка, зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури, додатки (в разі необхідності). Обсяг ІНДЗ – 20–25 сторінок комп'ютерного набору.

ІНДЗ оформлюється на стандартному папері формату А4 (210?297) з одного боку. Поля: верхнє, нижнє та ліве – 20 мм, праве – 10 мм. ІНДЗ виконується українською мовою і подається у друкованому вигляді (текстовий редактор Microsoft Word for Windows у вигляді файлу з розширенням *.doc, *.docx, *.rtf; шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – 14 пт, друкується через 1,5 інтервал, відступ (абзац) – 1,25 см).

Захист ІНДЗ відбувається у терміни, спільно обумовлені студентом і викладачем.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Метод навчання – спосіб подання (представлення) інформації студентові в ході його пізнавальної діяльності, реалізований через дії, які зв'язують педагога й студента. Під час викладення лекційного курсу і проведення практичних занять використовуються різні методи навчання.

1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний.

Студенти одержують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури, через екранний посібник в "готовому" виді. Студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки й залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення.

2. Репродуктивний метод (репродукція-відтворення).

Діяльність студентів носить алгоритмічний характер, тобто виконується за інструкціями, приписаннями, правилами в аналогічних, подібних з показаним зразком ситуаціях. Організовується діяльність студентів за кількаразовим відтворенням засвоєваних знань. Для цього використовуються лабораторні, практичні роботи, програмований контроль, різні форми самоконтролю.

3. Метод проблемного викладу.

Педагог до викладу матеріалу ставить проблему, формулює пізнавальне завдання на основі різних джерел і засобів. Показує спосіб рішення поставленого завдання. Спосіб досягнення мети – розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів. Студенти стають свідками й співучасниками наукового пошуку. Студенти не тільки сприймають, усвідомлюють і запам'ятовують готову інформацію, але й стежать за логікою доказів, за рухом думки педагога.

4. Частково-пошуковий, або евристичний, метод.

Полягає в організації активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або сформульованих самостійно) пізнавальних завдань. Пошук рішення відбувається під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення здобуває продуктивний характер. Процес мислення поетапно направляється й контролюється педагогом або самими учнями на основі роботи над програмами (у тому числі й комп'ютерними) і навчальними посібниками.

5. Дослідницький метод.

Проводиться аналіз матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу студентів. Студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри й виконують інші дії пошукового характеру. Завдання, які виконуються з використанням дослідницького методу, містять в собі всі елементи самостійного дослідницького процесу (постановку завдання, обґрунтування, припущення, пошук відповідних джерел необхідної інформації, процес рішення завдання). Навчальна робота безпосередньо переростає в наукове дослідження.

6. Дискусійний метод.

Елементи дискусії (суперечки, зіткнення позицій, навмисного загострення й навіть перебільшення протиріч в обговорюваному змістовному матеріалі) можуть бути використані майже в будь-яких організаційних формах навчання, включаючи лекції.

6. *Ділова гра.*

Сфери застосування ігрового методу:

1) навчальна сфера: навчальний метод застосовується в навчальній програмі для навчання, підвищення кваліфікації;

2) дослідницька сфера: використовується для моделювання майбутньої професійної діяльності з метою вивчення прийняття рішень, оцінки ефективності організаційних структур і т. д.

7. *Імітаційний метод* – форми проведення занять, у яких учбово-пізнавальна діяльність побудована на імітації професійної діяльності.

8. *Неімітаційний метод* – способи активізації пізнавальної діяльності на лекційних заняттях.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Економіка у тваринництві» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести або ж тестові завдання

(паперовий формат)

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення студентів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться студентіві, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбаченні програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1–59 балів) ставиться студентіві, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Іспит	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

- 1 Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point;
3. Нормативно-технічна документація;
4. Фінансова та статистична звітність підприємств.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу [Текст] : підручник / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2013. – 779 с.
2. Антошкіна Л.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч.-метод. посіб. : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л.І. Антошкіна, О.Л. Горяча. - Донецьк : Юго-Восток, 2012. – 450 с.
3. Бачевський Б.С., Заблудська І.В., Решетняк О.О. Потенціал і розвиток підприємства: Навч. посібник. – К., 2015. – 400 с.
4. Бочко О.Ю. Основи планування діяльності підприємств невиробничої сфери: навчальний посібник /О.Ю. Бочко, В.Ф. Проскура. – К.: Кондор-Видавництво, 2012. – 218с.
5. Давидович І.Є. Управління витратами: Навч. посібник. – К.:ЦУЛ, 2008. – 320 с
6. Економіка підприємств: підручник / Ф. В. Горбонос, Г. В. Черевко, Н. Ф. Павленчик, А. О. Павленчик. – К. : Знання, 2016. – 463 с.
7. Економіка підприємства: Навчальний посібник / за заг. ред. П.В. Круша, В.І. Подвігіної, Б.М. Сердюка. – К.: Ельга-Н, КНТ, 2015. – 780 с.
8. Економіка і бухгалтерський облік у тваринництві : конспект лекцій / Г. В. Коваленко, О. С. Альбещенко. – Миколаїв : МНАУ, 2016. – 122 с.

Додаткова література

9. 1. Податковий Кодекс України : Кодекс України від 02.12.2016 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
10. Кодекс законів про працю : Кодекс України від 15.10.2013 р. № 322-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.
11. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

Адреси сайтів в INTERNET

1. <http://www.google.com.ua/> – пошукова система;
2. <http://www.meta.ua/> – пошукова система;
3. <http://scholar.google.com.ua/> – пошукова система;
4. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> – Законодавство України;
5. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України;
6. www.ukrbook.net – Книжкова палата України;
7. rada.gov.ua/LIBRARY – бібліотека Верховної Ради України;
8. www.nbu.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;
9. <http://gntb.gov.ua/ua/> – Державна науково-технічна бібліотека України;
10. Центральна міська бібліотека – м. Біла Церква, Торгова пл. 4/27;
11. Наукова бібліотека Білоцерківського національного аграрного університету – м. Біла Церква, Соборна пл. 8/1, тел. 3–11–68.
12. <http://www.nbu.gov.ua/eb/ep.html> – Електронний фонд наукових публікацій;
13. <http://www.eb.com> – Енциклопедія Britannica Online;

14. <http://www.n-t.org> – Наука й техніка (науково–популярні публікації);
15. <http://elibrary.ru> – Наукова електронна бібліотека;
16. <http://www.ecoline.ru/books/> – Електронна екологічна бібліотека;
17. <http://www.ifla.org> – (International Federation of Library Associations and Institutions) – Міжнародна федерація бібліотечних асоціацій і організацій;
18. <http://www.nap.edu> – National Academies Press (США);
<http://onlinebooks.library.upenn.edu> – The On